

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Suomen Olympiakomitea kiinnittää lausunnossaan valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotisesta suunnitelmasta huomiota luonnokseen liikkumisen, liikunnan ja urheilun näkökulmista. Aluksi Olympiakomitea muistuttaa, että liikkumisen, liikunnan ja urheilun tutkimusinvestoinnit vastaavat merkittäväällä tavalla suunnitelman tavoitteisiin sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväen talouskasvun vauhdittamisesta sekä yhteiskunnan hyvinvoinnin lisäämisestä. Sen lisäksi ne tukevat hallitusohjelman tavoitteita suomalaisten liikkumisen ja toimintakyvyn lisäämisestä.

Liikkumiseen, liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvät innovaatiot ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosina, ja niille on maailmalla paljon kysyntää. Urheilun tarpeisiin tuotetut innovaatiot ovat skaalautuneet palvelemaan koko suomalaista ja myös kansainvälistä yhteiskuntaa. Liikunta- ja urheiluyhteisö haluaa olla jatkossa vielä vahvemmin mukana tuomassa oman kontribuutionsa uusien suomalaisten innovaatioiden syntymiseen. Liikunta ja urheilu on Suomessa ja kansainvälisesti merkittävä ja tärkeä toimiala, jolla on laajoja positiivisia kerrannaisvaikutuksia yhteiskunnassa.

Olympiakomitea pitää huolestuttavana, ettei suunnitelmaluonnoksessa liikuntaa ja urheilua ole tällä hetkellä mainittu lainkaan, vaikka toimiala työllistää sekä vapaaehtoisia että ammattilaisia urheiluseuroissa, valmennuskeskuksissa, urheiluopistoissa, lajiliitoissa, valtakunnallisissa järjestöissä sekä toimialan yrityksissä. Toimiala kiinnostaa laajasti suomalaisia: liikunta- ja urheilupalveluja tarjoavien organisaatioiden toimintaan arvioidaan osallistuvan 1,8 miljoonaa suomalaista tuhansissa organisaatioissa. Liikuntaharrastamisen kasvattamiseksi toimiala tarvitsee innovaatioita ja on jo osoitetusti (mm. Sitran arvioinneissa) kyvykäs tuottamaan niitä, kunhan uusien – erityisesti käyttäjä- ja datalähtöisten – palvelujen ja toimintatapojen kehittämiseen panostetaan oikeassa suhteessa toimialan laajuuteen ja kansalliseen merkittävyyteen nähden. Olympiakomitea näkee, että liikunta ja urheilu on syytä nostaa mukaan T&K-rahoituksen suunnitelmaan.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

Liikunta- ja urheiluyhteisö on rakentanut viimeisen kymmenen vuoden aikana digitaalisia ratkaisuja, jotka tarjoavat jo nyt työkaluja, palveluita ja ekosysteemiä sekä liikunnan ja urheilun valtakunnallisten järjestöjen, seurojen että yksittäisten huippu-urheilijoiden käyttöön. Organisaatiossa on haluttu rakentaa digitaalinen ekosysteemi (Suomisport), joka tuottaa kustannustehokkaasti dataa suomalaisesta liikunnasta ja urheilusta monen tasoisen päätöksenteon tueksi. Vastaavasti urheilijoille ja valmentajille on haluttu mahdollistaa datan käyttö päivittäisen harjoittelun tukena ja samalla rakentaa Suomeen kansallinen urheilun tietovaranto. Rakennettavan tietovarannon tarkoituksena on huippu-urheilun pitkäaikaisen datan keruun lisäksi antaa mahdollisuus uusille innovaatioille hyödyntää dataa ja näin skaalata palveluita myös jokaisen suomalaisen käyttöön.

Nykyiset resurssit antavat mahdollisuuden vuosittaiseen pienkehitykseen, mutta isoja kehitysloikkia ei pysytä tällä hetkellä tekemään. Kansallisen mittakaavan vaikuttava tekeminen vaatisi suurempia panostuksia kokonaisuuteen. Digitaalisuus on yksi Olympiakomitean strateginen kulmakivi, ja panostukset siihen vuosittain ovat merkittävät.

Urheiluseuratoiminnan piirissä on jopa 1,8 miljoonaa suomalaista ja kolme neljästä pitää tärkeänä suomalaisten kansainvälistä huippu-urheilumenestystä. Tämä Suomen suurin kansanliike tarjoaa laajan ja innostuneen innovaatioympäristön uusien liikuntaa ja urheilua ja sen kansantaloudellista merkitystä edistävien hankkeiden, tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Jo nyt olemme nähneet, että huippu-urheilun vaativista tarpeista voi nousta innovaatioita, joita iso osa suomalaisista käyttää muun muassa älykellojen ja -sormusten muodossa. Olemme tottuneet toimimaan ekosysteemeissä ja verkostoissa, ja mm. liikuntaan ja urheiluun kansallista tietovarantoa toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän Yliopiston, CSC Tieteen tietotekniikkakeskus Oy:n, Huippu-urheilun instituutti Kihun sekä urheilun valtakunnallisten valmennuskeskusten ja urheiluakatemioiden kanssa.

Urheilun digipalveluita on jo nyt noteerattu merkittäviksi toimijoiksi suomalaisten ekosysteemien joukossa. Suomisport-palvelu valittiin viime vuonna Sitran kokoamien asiantuntijoiden toimesta Datatalouden edelläkävijäksi, ja palvelu tarjoaa erittäin hyvän perustan laajentaa liikunnan ja urheilun kansallista ekosysteemiä tietovarantopohjaiseksi data-avaruudeksi. Jokainen palvelussa oleva käyttäjä on uniikki yksilö, jonka aktiivisuudesta saadaan jo nyt laajaa dataa. Yli 850 000 suomalaista on kirjautunut Suomisport-palveluun hankkiakseen lajiliittojen kilpailulisenssejä, ilmoittautuakseen liikuntatapahtumiin ja harrastusryhmiin, hankkiakseen urheiluvakuutuksen tai hakeutuakseen mukaan seuratoimintaan. Lisäksi yli 15 000 henkilöä käyttää palvelua urheiluseurojen ja lajiliittojen toiminnanohjauksessa.

Olympiakomitean koordinoima urheilun ja liikunnan tietojärjestelmä- ja data-asiantuntijoiden SportsDataHub-tiimi on mukana Sitran LAB6-muutosohjelmassa, jossa kehitetään yhdessä muiden toimialojen (mm. työllisyyspalvelut, sote-palvelut) kanssa datalähtöisiä palveluita huomioiden reilun

datatalouden periaatteet. SportsDataHub valittiin mukaan ohjelmaan yhtenä kahdeksasta tiimistä, jotka kehittävät kansallisesti merkittäviä ja innovatiivisia digitaalisia ratkaisuja. Tunnustukset osoittavat, että urheiluyhteisöyhteistyöllä on mahdollisuus tuottaa tulevaisuuteen suuntautuvia digitaalisia ratkaisuja.

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen suuntaaminen liikuntaan ja urheiluun on juuri nyt erittäin tärkeää, koska suomalaiset ovat huonommassa kunnossa kuin koskaan ja samalla liikunnan ja urheilun määrärahoja ollaan leikkaamassa merkittävästi. Leikkaukset entisestään rajoittavat toimialan edellytyksiä kehittää liikuntaan ja urheiluun kannustavia ja aktivoivia kansallisen mittakaavan innovaatioita. Liikunnalla on tutkitusti positiivisia kansanterveydellisiä vaikutuksia, joiden osoittamiseksi ja kehittämiseksi tarvitaan uusia monitieteellisiä ratkaisuja. Innovatiiviset ratkaisut liikuntasektorilla tukevat myös kansakunnan tasolla ennaltaehkäisevää työtä ja ovat siten merkittävä potentiaalinen voima myös sotekustannusten kasvun minimoimiseksi tulevaisuudessa, joka hyödyttäisi julkisen sektorin velkahaasteita. Suuntaamalla T&K-rahoitusta liikunta- ja urheilutoimialan tutkimus- ja kehitystyön edistetään kansakunnan hyvinvointia ja luodaan edellytyksiä toiminta- ja kilpailukykyiselle Suomelle.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

Luonnoksen mukaan Business Finland vahvistaa rahoitusta tutkimustulosten ja tutkimuspohjaisten innovaatioiden kaupallistamisen vauhdittamiseksi ja edistää rahoituksella myös taiteen ja kulttuurin aloilta syntyvien, tutkimuspohjaisten innovaatioiden kaupallistamista. Olympiakomitea esittää, että taiteen ja kulttuurin rinnalle nostetaan myös liikunnan ja urheilun toimialalla syntyvät innovaatiot.

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- **Yritysten T&K-investoinnit kasvuun**
- **Uusia yrityksiä T&K-toimintaan**

-

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- **Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta**
- **Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla**

-

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- **Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit**

- Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen

-

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- EU:n T&K-yhteistyö
- Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö

-

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

-

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

-

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

-

Ahva Toni
Suomen Olympiakomitea